

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre .. 12 kor.
 Fél évre .. 6 kor.
 Negyed évre .. 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 50 fillér.

*

A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás fogadtatnak
 el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

A legjobb politika.

Hogyan viselkedik a leghelyesebben egyes ember, valamely egyesület, vagy politikai közönség, — ezt úgy általánosságban egész pontosan tulajdonképpen meg sem lehet állapítani. Majd az tanácsos, hogy várakozva szabad folyást enged az ember a dolgoknak; majd az a helyes, hogy szeliden és engesztelőleg beavatkozunk; máskor ismét az mutatkozik egyedül kielégítőnek, hogy erősen neki vágunk. Sok függ ugyanis a természetétől annak, amire törekszünk és sok függ a körülményektől, melyek közt valamit elérni akarunk. A „jó“ csak célszerűségi fogalom s ami ma jönnek és hasznosnak bizonyult, az, ha holnap alkalmazzuk, már rossz és károsnak bizonyulhat. A politika feladata abban van, hogy a kártól való megóvás előnyökét találjon ki s azokat az eszközöket alkalmazza, melyek által ezeket az előnyöket el lehet érni. Jó politika tehát az, mely a visszaesésektől megóvott és hasznos dolgokat teremtett; a legjobb politika pedig az, mely a már elért eredmények veszélyeztetése nélkül, a már adott viszonyokhoz való legóvatosabb és legügyesebb alkalmazkodás mellett, a lehető legnagyobb haladást tudta keresztülvinni.

A magyar közvélemény, a jövő választások légáramlatától körülöngve, már meglehetősen tisztában lesz afelől, hogy minő kvalifikációt ítéljen oda Széll Kálmán politikájának. Hisz a választások az alkotmányos verdit a mult politikája fölött, de egyuttal megközelítőleg magadják a jövő politikájának irányát is; ítéletet hoznak tehát a fölött, ami történt és a szükségletek visszhangjában, a kívánatokban és panaszokban megjelölik mi történjék ezután. Miként fog az ítélet hangzani a mult fölött, azt már most meglehetősen pontosan megkonstruálhatjuk; nemcsak ama hangok után, melyek az ország minden részéből eddigelé hallatták magukat, de még pontosabban, ha visszagondolunk ama helyzetre, melyben e politika megkezdte működését s elfogulatlanul mérlegeljük a sikereket, melyeket kivívott. A parlament súlyos kötelezettségekkel állt szemben: az új költségvetési esztendő már be-

köszöntött s ennek dacára nem volt még törvényesen megszavazott államháztartás és el kellett intézni a kiegyezést Ausztriával. E kötelezettségek teljesítésének a törvényes határidők miatt a leggyorsabban meg kellett történnie. Amde lehetlenségnek látszott, hogy ez a parlament produktív munkát végezhesen: izzó szenvedély forrott és sistergett terméin keresztül, erőszak fojtotta el a tanácskozás hangját, az alkotmány megszentelt formái meghamisításnak és veszélynek voltak kitéve, a többséget összefüggésének súlyos megrázkódása és nyílt elszakadás ostromozta.

Ekkor vette át Széll Kálmán az államügyek vezetését. A bátorságot a veszedelem és hazaszeretet adta neki, a vidáman bizó reményt éles elméje és erkölcsi energiája. Rögtön tisztában volt vele, minő pártosoportositás lehetetlen tovább, mely kormányzati rendszert kell lehetőleg kerülni. Mivel az ellenségeskedés atyafiak között mindig mélyebbre hatol s ezért mindig veszedelmesebb is, mint az idegenek ellenségeskedése, az összes hatvanhetes alapon álló s magukat a haladás híveinek valló elemeket egyesítette egymással és így a legterjedelmesebb módon rekonstruálta a szabadelvű pártot, a parlament többségét; mivel pedig egy folytonos megrohanás és a szenvedett fogások által elkeserített ellenzék legtöbbször talál alkalmat, hogy legalább is negáció, a produktív munka megakadályozása által szerezzen magának megtorlást, Széll Kálmán tárgyalásokba bocsátkozott az akkori izgatott és boszuért lihegő ellenzékkel, politikai kívánalmait meghallgatta, ígéretéért ígéretet adott, — de mindent a nyilvános foruma előtt, mert csak ez felel meg Széll Kálmán egyenes, minden hátsógondolatot kizáró lényének és mert csak így lehetett alaposan számüzni az ellenzék bizalmatlanságát, — és így hozta leggyorsabban létre a parlament munkaképességét.

Amde a munkaképességet folyton fenn kellett tartani s megvédeni, nehogy még veszedelmesebb állapot következzen be, mint az épp megszüntetett volt: a visszaesés. Ez mutatta meg aztán igazán Széll Kálmán hatalmasabb mesteri voltát a parlament vezetésében. Azon volt, hogy minden ülésben s annak egész folyama alatt jelen legyen,

a higgadt, tárgyilagos fejtegetések menetét izgató reminiscenciák betöréséről, személyes megrohanásokra való hajlandóságtól megóvja. Fáradhatlanul s mindig felvilágosítólag, beavatkozott a vita menetébe, hogy azt a vezető szempontok keretében megtartsa, személyes öklelődzések fölött a magas tárgyilagosság színvonalára emelje s bármily kiméletlenül zugtak is sokszor ellene a támadások, ő erősen vágott ugyan vissza, de az előkelő önuralom nyugalmát soha el nem ejtette.

Mennyire rá volt utalva a parlament Széll Kálmán vezetésére, az kitűnt két alkalommal: a marosvásárhelyi választás alatt történt véres eseménynél és a néppárt elbizakodott előrerontása alkalmával az Adria-szerződés tárgyalása folyamán. Széll mind a kétszer kénytelen volt a fővároson kívül tartózkodni és mind a kétszer a lánggal égő szenvedély sziporkái szálltak be a parlament békeépületébe, melyek könnyen hamuvá égethették volna azt. Ekkor megrékezett Széll Kálmán, a higgadt okosság ismét felülkerekedett, minden veszedelem elmúlt, mert ő mindenkivel szemben érvényre juttatta a jogot, törvényt és igazságot.

Igy eleget tehetett a parlament nemcsak minden korábbi köteletségének, hanem szociális reformok által még a nemzet fejlődését is hathatósan előmozdította. A költségvetést minden évben rendesen és alaposan elintézik, az Ausztriával való kiegyezést souverain önrendelkezési jogunk alapján megszavazzák, a nemzeti erő fenntartására számos törvényt, mint a gyermekek védelmére és a munka értékesítésére vonatkozó, lép életbe és lerakják a nagy közigazgatási reform első lépcsőit rendkívül praktikus, de semminek sem praedjudikáló rendszabályokban. De ami legfontosabb: a kormányzás szabadelvű folyamata a legcsekélyebb megszakítást sem szenvedett, egyetlen egy szabadelvű vívmány sem jött ingásba, sőt inkább megerősítették azokat, mint ezt elég gyakran bebizonyították Széll Kálmán és kabinetje tagjainak tényei és kijelentései. A gazdasági depressziót, mely már korábban s legkevésbé a saját hibánkból nálunk behelyezkedett, nem lehetett ugyan megszüntetni; de mint dühöngött, hány most mégis életképes csírákat fojtott volna

A „BÁCSKA“ tárcája.

A szerelem.

— Édes érzés a szerelem! —
 Fölsóhajtott szép kedvesem
 S vállamra baltotta fejét —
 Köny borította el szemét.

Mennyi érzés e pár szóban,
 Mennyi édes vallomás van!
 En is, én is — vele sirtam,
 Könnyeim záporként hulltak ...
 Tudja az ég, mért is sírok,
 Mikor olyan boldog vagyok!?

Pestényi Antal.

KÁRBA VESZETT ESTE

— Igaz történet. —

Bérczy Gyula szolgálónak az anyósa nem volt ugyan rendkívül kellemes nő, de azért még sem az ő kellemetlensége volt az oka annak, hogy Bérczy Gyula nem kísérte el a feleséget anyósához, mikor az asszony-nak kedve kerekedett arra, hogy az ünnep estéjét anyjánál töltsse.

Nagy oka volt annak, hogy nem kísérte el a feleséget. Ennek egy Gizike nevű, csodálatosan szép, szőke kaszírónő volt az oka, aki az „Otthon“ trónján ült és akit ez ünnep estéjén mulattatni akart.

Bérczy Gyula tehát azonnal megizente huszárjával, ki egy rozsaillatos, drága kis levelket vitt el Giziknek, hogy az egész estét az ő tarsaságában óhajtja tölteni, de nem az „Otthon“-ban, hanem az „Arany horgony“-ban, hol nincsen anyai vendég és párosan, szép kettes-kén fognak csevegni, mindentéle szép dologról.

A szolgáló este hat orakor szépen felöltözött, megbereteltatta magát, aztán elment az „Arany horgony“-ba, ahol elhelyezkedett az uraságoknak fenntartott szobában, egy asztalnál. Anélkül, hogy észrevette volna, hogy az újságot megfordítva nyomta a pincér a kezébe, csak bamult a megfordított betűkre és arra gondolt, mily lassan múlnak a percek. Majd az ajtóra bamult és meglátszott rajta, hogy nagyon nyugtalanul vár valakit.

Végre nyílt az ajtó ...

De nem nő lépett be, hanem egy ur. És ki volt ez az ur? Bérczy elszápadt, aztán elvörösödött, mert az az ur, aki bejött, az ő sógora volt, a felesége bátyja, Szilvássy főbíró, egy jókedvű, mulatos agglegeny, akinek kalandjairól nagyon sokat beszéltek.

Bérczy persze feléje sietett és kezet nyújtott neki. A szerencsétlen Bérczy csak hebegve tudott jó estét kívánni és el se tudta képzelni, micsoda rettenetes dolgok lesznek majd abból, ha Gizike ide betopp. Oh, ez a szerencsétlen sógor miért jött éppen ma este ide birtokáról és éppen az „Arany horgony“-ba.

— Ah, igazán milyen különös véletlen? Itt akarsz vacsorálni, drága sógor?

— Igen, szalmaözeveg vagyok. Juliette fűrdőben van és én ...

— Mily szerencse rám nézve. Természetesen együtt vacsorázunk. Csakhogy, tudod, semmi szilkség sincs arra, hogy én, az agglegeny untassalak a társasággal, a fiatal férjet — és épp azért nem fogod rossz néven venni, ha egy kis hölgy fog velünk vacsorázni. Oh, rendkívül bájos kis hölgy lesz, majd meglátod. Nemsokára itt lesz!

Az ajtó megint nyílt és Bérczy ereiben megállt a vér. Gizike lépett be, vidáman, mosolyogva! ... A szivárvány minden színében játszott Bérczy arca; elvörösödött, elkékült, majd elszápadt, végezetül pedig olyan sárga volt, mint a viasz; mintha már csak halott volna. Gizike is csakhamar abba hagyta a mosolygást, mikor meglátta a két urat egy asztalnál ülni.

— Barátnóm — Sógorom! szóló Szilvássy. Nem mertek egymásra nézni. A társalgás mégis nagy nehezen megkezdődött és szerencsére csakhamar találtak a vacsorát. Bérczy az egész vacsora alatt alig tudott magán uralkodni, oly nagy zavarban volt. Szerencséjére Gizike úgy viselkedett, mintha életben most latta volna először.

Mikor végre-valahára véget ért a vacsora, Gizike Szilvássy karján távozott, miután mind a ketten szívélyes bucsút vettek Bérczytól.

Bérczy hazatérve, megtalálta e titokzatos dolog nyitját, már este hat óra előtt ott volt az asztalnál egy kis levelke, ezzel a tartalommal:

„Lehetetlen veled töltenem az estét. Ne jöjj az „Arany horgony“-ba, mert éppen ott vár ma egy régi jó barátom.
 Gizike.“

Trebla.

A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi, valamint a kereskedelemügyi miniszter urak 94366—1899. szám alatt kelt magas rendeletére, illetve a temesvári m. kir. posta- és táviradgázgatóság 13158—1900. X/15. és 6065—1901. V/8. szám alatt kelt rendeletére való hivatkozással értesítjük a zombori, ó-becsei, hódásághi és kulai járás tek. tanügyi hatóságait és a tek. m. kir. postahivatalokat, hogy:

a FÓNAGY-féle

DUSTLESS

porlekötő és fertőtlenítő szer egyedül és kizárólag nálunk szerezhető be.

Felvilágosítással készséggel szolgálunk: **WEIDINGER S. és ZS.** nagykereskedők ZOMBOR.

meg, ha ez idő alatt nem Széll erős, kiegyenlítő, haladást biztosító politikája uralkodik vala!

Ha e tényeket, mint az elfogulatlanúság kritériumait, Széll politikájára alkalmazzuk, akkor adva van az ítélet. Az ő politikája, miután az adott viszonyokat a legegyszerűbben kihasználta, így bennünket a hátrányoktól megmentett, az egyedül produktív, az ésszerűleg egyedül lehetséges, tehát bizonynyal legjobb is volt. Elismerték lassanként ezt eddig elfogult ellenfelei is. Ez a politika persze nem tolt fel maga magát, hogy akárkinek csak a kezét kellett érte kinyújtania. Meg kellett azt találni s aztán gondosan és erélyesen keresztülvinni... A megtalálásra és keresztülvitelre azonban csak erkölcsi lélekereővel párosult magas államférfiúi belátás képes. Két pont közt végtelen sok görbe vonal létezik, de egyenes csak egyetlen egy. Ezért választotta Széll azonnal az egyenes irányát.

A zombori állami tisztviselők mozgalma.

A Zomborban működő állami tisztviselők állandó bizottsága által szerkesztett memorandum a következő:

Nagy arányú mozgalom indult meg ország-szerte, melynek indító oka az állami tisztviselők tartataiban anyagi helyzetük: ezéjja, hogy feltárjuk szükségünket és keressük a javítás módjait.

E percben a minden oldalról érkező előmunkálatok egész tömege áll már rendelkezésünkre. Merészen csapongó nézetek, felfogások, óhajások, kívánalmak, sőt követelések egész áradata iparkodik a felvetett kérdés megoldását népszerűvé tenni és az állami tisztviselők anyagi helyzetének javítását, a fennálló bajok orvoslását és a jogos igények kielégítését előtérbe helyezni.

Jó ideig senki sem tudta, hogy mily kilátások előtt állunk, meddig mehetünk kívánságaink hangoztatásában s van-e mozgalmunknak egyáltalán gyakorlati célja.

Azután részünk volt a legilletékesebb helyről jött oly nyilatkozatban, melyből sokan azt olvasták ki, hogy most már mindennek vége. Ez sok helyen elkedvetelenedést szült.

De mi történhetül hiszünk abban, hogy a felvetett kérdés megoldása elmaradhatlan és akármilyen formában, de rövid idő alatt okvetlenül bekövetkezik.

Nem teszünk egy tollvonást és nem mondunk ki egyetlen szót sem, a mely a legtávolabbról is hazánk érdekeivel ellenkezhetnék, ha akár aranyhegyekkel biztatnának is.

Es nagy súlyt helyezünk a kormány jóakarására, mert jól tudjuk, hogy a kérdés megoldásának ez a mindenekelőtt való előfeltétele. Azért iparkodunk hatni az ország közvéleményére, mert az éhreszti, táplálja és növeli az alkotmányos kormány eszelekedeteit, azok tárgyát, tartalmát és irányát. Megnyerni akarjuk a közvéleményt ügyünk számára és meggyőzni a kormányt és a törvényhozást nemcsak igazainkról, de az orvoslás szükségességéről és sürgősségéről is.

Mert nemcsak arról van szó, hogy az állami tisztviselők jogos érdekei első sorban az állami feladatok szempontjából kielégítenek, hanem a nagyobbára tisztviselőkkel álló magyar közép-osztály nemzedékekre kiható romlásának elkerüléséről is.

Szereleink nagyok és számosak.

A tisztí fizetés minimuma ma már abszolúte elégtelen a legszerényebb igények kielégítésére is.

Az előléptetési viszonyok a legmostohábbak.

A szolgálat ideje ninesen az átlagos életkorhoz szabva.

A tisztviselő hátrahagyott családjáról szűkös a gondoskodás.

A gyermeknevelés nagy terhe óriási súlylyal nehezedik a tisztviselő vállaira.

Sem a jogok, sem a kötelességek nem oszlanak meg egyformán a különböző ágazatokban foglalatalkodó tisztviselők között.

Jól tudjuk, hogy mindezeknek gyökeres orvoslása oly jelentékeny anyagi eszközöket igényelne, hogy ezáltal — mint mondják — államháztartásunk egyensúlyja esetleg megrendülne. Volt ugyan példa rá, nem is régen, hogy ez a szempont nem tartotta vissza a kormányt attól, hogy a katonatisztek és katonai hivatalnokok fizetéseit egy csapásra a kor igényeinek megfelelően fel-emelje. Ahonnan az ehhez szükséges költség került, találkoznék ott még annyi, a mi az állami tisztviselőkön is segítené. Az adózó polgár is szívesebben járulna álléleivel az állam oly kiadásaihoz, melyek ezernyi esatornán át ismét vissza tolynanak az eredeti forráshoz, a mit a katonatisztek magasabb fizetéseiről csak kisebb mértékben állíthatni.

Dacára mindezeknek, még sem vállalnunk szolidaritást a kezünkhez juttatott azokkal a határozatokkal, melyek kívánalmak tekintetében kimerülnek mindazt, a mit egyáltalán kívánni lehet. Az

idő, melyben élünk, a viszonyok, melyek környezetünk bennünket, teljességgel nem alkalmasak ily utopisztikus kívánságok kielégítésére. Nem szeretnők, ha a felvetett kérdés természetesen medrétől eltérítetnék, s ha ezáltal a megoldásnak lehetséges módja a napirendről leszorítottanék.

A midőn az államtisztviselők fizetésének szabályozása és a szolgálati pragmatica behozatala iránt való óhajításunknak kifejezést adunk, nem akarunk szűkebbül egyoldalúsággal vádoltatni, hanem tőlünk telhetőleg azon vagyunk, hogy ebben az élet és az ország állapotaihoz alkalmazkodjunk.

Ez a szempont vezet bennünket, midőn első sorban is a fizetési minimum méltányos felemelését hangsúlyozzuk.

Azt mindenki nagyon jól tudja, hogy a jelenlegi legkisebb tisztviselői fizetés már eredetileg is kevés volt, azóta pedig rohamosan veszít értékéből, minthogy az élet folyton drágul s ezzel együtt mindazok az eszközök, melyek nélkül a legszerényebb tisztviselői állásban sem lehet el az ember, nem különösen akkor, ha családot alapított és gyermekei vannak. Iszonyú nyomorú a képe táruul itt fel előttünk, oly nyomorú, mely annál nyomasztóbb, mert az illető azt takarni kénytelen, oly nyomorú, mely nemcsak a jelenben, de évtizedekre kihatólag megrontja és megmérgezi a tisztviselőnek nem csak anyagi létét, de lelkének egyensúlyát is.

Midőn erről van szó, ne beszéljen senki jogról, állam-raisonról s több effélérről. Itt az embernek a léthez való jogáról van szó, arról, hogy a nyomorba taszított társunkban az embert siessünk megmenteni.

Ép azért első és legfőbb kívánságunk az, hogy a fizetés minimuma oly összegben megállapíttassék, hogy a kezdő tisztviselő abból megélhessen, magát és családját fenntarthassa, a mire az 1893. évi IV. t. c.-ben megállapított kezdő fizetés, ma már abszolúte elégtelen.

Nyugodtak vagyunk, hogy ezzel nem kérünk sokat, mert olyat kérünk, a mit az államnak anélkül is okvetlenül kell teljesítenie. És meg vagyunk arról győződve, hogy ezzel a fizetésemelés egész kérdését letárgyaljuk. Mert felemeltetvén a fizetés minimuma, ez kihatással lesz a magasabb fizetések aránylagos felemelésére is és hiszünk, ha ezt elérjük, elérünk körülbelül mindent, a mi a jelenlegi állapotok mellett, a fizetések felemelését illetőleg elérhető.

De mert a kezdő tisztviselő nyomorát nem tüloztuk, s mert az államhatalom nem késhet soká a fizetési minimum felemelésével, s mert ez a magasabb fizetések felemelését természetesen és szükségszerűen maga után vonja, ezért törhetlen az a meggyőződésünk, hogy mozgalmunknak lesz eredménye, lesz haszna már a közel jövőben.

Foglalkozunk kell a gyermekneveléssel járó nagy terhek elviselhetővé tételével.

Jóllehet ez a kérdés fajunk és nemzetünk jövőndő sorsával szoros összefüggésben van s ámbár az államhatalom jóformán minden jelentékenyebb áldozat nélkül ezt a terhet nagyon megkönnyítheti — eddigelő nem gondolt ezzel senki, vagy ha igen, ezt a gondoskodást a tisztviselők csak egy kis részére terjesztette ki még pedig oly módon, hogy abban se logika, se igazságosság ninesen.

Kívánjuk az állami tisztviselők gyermekei részére az állami közoktatási intézetekben a fel-tétlen tandíjmentességet és a birságalapban való igazságosabb részvételést. Óhajtjuk a berettyóújfalui kartársak által hangoztatott családi pótlék behozását, mi által a nős és nőtlen tisztviselők közötti különbségtétel különben áldatlan vitája, egy csapásra meg volna oldva.

S itt hangsúlyozzuk, hogy a családi pótlékot kivéve, ellene vagyunk mindama sokféle különbségnek, melyek manap — minden helyes ok nélkül — a tisztviselők különböző kategóriái között jogok és kötelességek tekintetében fennállanak. Ezek a különbségek hagyományyszerűen fészkeltek be magukat, s nem hogy fogynának, de még szaporodnak is ahhoz képest, amint új intézmények létesülnek, vagy a tisztviselők újabb kategóriái keletkeznek. Egyforma minősítés mellett, legyen egyforma a részesedés egy a jogokban, valamint a kötelességekben is.

Az ésszerűség és a méltányosság hozza magával, hogy az előléptetési viszonyok végre valahára igazságosan rendeztessenek. Jelenleg az állami tisztviselők nagy száma arra van kárhóztatva, hogy bizonyos fizetési osztályon túl nem emelkedhetik és pedig semmi másért, mint csak azért, mert a magasabb fizetési osztályokban neveltségesen csekély a betöltendő állások száma.

A teljes nyugdíjkapesség eléréséhez megkivántató szolgálati évek száma kegyetlenül van 40 évben megállapítva. Ez az évször nem felel meg a nálunk elérhető átlagos életkornak: amellet a negyven év folytonos munkával és ült életmóddal mellet elölvte, roncsosá teszi az emberi szervezetet, ha időnek előtte meg nem semmisíti. Már a humanizmus szempontjából is elkerülhetetlenek

tartjuk, hogy ez a hosszú, keserves negyven esztendő megrövidíttessék és a rosszul fizetett, de sokat dolgozó állami tisztviselőnek, a siron kívül is legyen a nyugalomban némi része.

Külömben ezt a sűrű nyugalmat is alkalmas megkeseríteni az a mód, a hogyan az állam a tisztviselő hátramaradt családját ellátja. Nem sokkal több az a koldustarisznyánál és különösen kegyetlen az az intézkedés, hogy három árvánál kevesebb nem számít. Minden örökből oda fogunk hatni, hogy a magyar állam önmagához méltóan járjon el tisztviselőjének hátrahagyott özvegyével és árvaival.

Ezek azok a főbb sérelmek, melyek a megindult mozgalom általánosságát mindenek fölött élesztik, melyek belekiáltanak a politikai eseményekbe és egyszer kifejezésre juttatva napirenden fognak maradni mindaddig, míg orvosolva ninesenek.

Ezzel a tisztviselői kérdés nagy egészében nines még megoldva, és épen csak a sürgető szükségben levőkön lenne segítve.

Az egybehívandó országos kongresszusnak képezendi feladatát, hogy a felhozottakon kívül mindazt felkarolja és alkalmas alakban az illetékes helyre juttassa, a mi az állami tisztviselő helyzetének türethetővé tételére alkalmas.

Ebből a munkából részt kívánunk magunknak, és bizalommal tekintünk a Budapesten megtartandó kongresszus működése elé, mert ügyünk igazságos, kívánságaink szerények és a felvetett kérdések megoldása sok számos oknál fogva el nem odázható.

A zombori állami tisztviselők állandó bizottságának 1901. évi július hó 19-én tartott üléséből. Dömötör Pál kir. táblai bíró, elnök. Ternovszky Alajos pü. tanácsos, Szilágyi Boldizsár kir. főmérnök, Racz Soma főgymn. tanár, alelnökök. Bárczy Iván pü. titkár, titkár.

A választmány: Bodnár György főgymn. igazgató, dr. Ferencsik Lajos főgymn. tanár, dr. Fischer Pál kir. törvsz. aljegyző, dr. Grüner Fülöp kir. eljárásbíró, Grün József kir. törvsz. bíró, Gráf Nikáz kir. tanfelügyelő, Galbavy Flóris pü. titkár, szigeti Gyórfly Géza kir. tanácsos, pü. igazgató, Hegedüs Miklós kir. mérnök, Heiszinger Antal posta és távirtda főtiszt, Hetteszheim Henrik kir. törvsz. bíró, Horváth József kir. adótárnok, Janovics Gyula kir. jogügyi tanácsos, dr. Kerekes János kir. ügyész, Kellő Mór kir. főmérnök, Kiss Gyula kir. adótiszt, Kohut Henrik kir. főmérnök, Kuzsenda János kir. főállatorvos, Komáromy Gyula pü. segédtitkár, Major József pü. fogalmazó, Megyesi Ferenc főgymn. tanár, Okolicsnyai Lajos kir. jbr. jegyző, Radány Péter kir. törvsz. bíró, Roediger Lajos főgymn. tanár, Santa Armin kir. eljárásbíró, Stvertczky Ferenc pü. számtanácsos, Szabó József kir. járásbíró, Szalkay Béla posta és távirtda főtiszt, Szedressy Ödön kir. törvsz. bíró, Szűts Károly pü. igazgató helyettes, Szondy Mátyás kir. törvsz. bíró, Szobotka Rezső kir. főmérnök, Sztankovits György kir. főmérnök, Sztrilich Sándor kir. telekkönyvvezető, Tenus Tivadar pü. irodavezető.

H i r e k .

Személyi hír. Borsódi és katymári Latinovits Géza országgyűlési képviselő, a magyar szent korona országainak vöröskereszt-egylete főmegbízott helyettese a tegnapi gyorsvonattal városunkba érkezett. Latinovits Géza ugyanis — amint azt lapunkban már említettük — a vöröskereszt-egylet központi bizottsága megbizta, hogy az egylet főkválasztmányát városunkban ujjalakítsa. Ezen célból jött most városunkba. A pályaházban fogadására megjelentek Hauke Imre polgármester, Pocsay Sándor főügyész, Gyurits György főjegyző, Latinovits Szaniszló és Lang Gyula városi szenátorok. Az érkezőt a város közönsége nevében Hauke Imre polgármester üdvözölte néhány szívelyes szóval és kívánta, hogy itteni működését a legszebb siker koronázza. Latinovits Géza köszönő válasza után a fogadó küldöttség a város díszfogatain szállására az „Elefánt” szállóba kíserte. Latinovits Géza két napon át fog városunkban tartózkodni. Ma délelőtt és délután látogatásokat tesz. A nyilvános értekezlet holnap, szombaton délelőtt 10 órakor lesz a városbáza tanácskozási termében.

Kitüntetés. Ófeisége dr. Dembitz Vilmos ó-morovicei volt községi orvosnak, a közegészségügyi szolgálat terén szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

Kinevezés. A vallás- és közoktatástügyi miniszter dr. Rorak Imre szabadkai községi főgimnáziumi tanárt a ceglédi állami főgimnáziumhoz végleges rendes tanárrá nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatástügyi miniszter Berger Anna okleveles kisdévodónót az apatinvidéki telepi állami kisdévodóház kisdévodónóvé nevezte ki.

Miniszteri megbízás. A vallás- és közoktatástügyi miniszter Wallachy Ede új-verbázi gimnáziumi ideiglenes igazgatót egészségi szempontból saját kérelmére az intézet vezetésétől fölmentette és Székely Sándor tanárt bizta meg az igazgatói teendőkkel.

Lóverseny Zomborban. A vármegyei gazdasági-egyesület ez idén is rendez lóversenyt. Az egyesület a lóverseny rendező bizottságot már megalakította. Elnöke kamjonkai Szemző István, tagjai: dr. Molnár Károly és Halm Emil. A bizottság már több ízben ülésezett és a lóverseny érdekében serényen munkálkodik. Kamjonkai Szemző István a kitünő sportman közreműködése már előre is biztosítja a lóverseny ritka sikerét.

Istentisztelet mására hozzuk, hogy fog tartatni, melyre Pal s. k., egyházfel-

Gyászhir. 6. élete 35. évében Zomborban a következő gyászjelentést adta ki: A szeretett, jó öccs, Gallé Titusz gy. esti 7 órakor, 35-ik születésnapján, július hó 12-én, evang. hitvallás szer. családjában — Florián-utcában lev. tetni. Zombor, 1901. július 13. Ért. a család galma csendes! Emlekezzék zella férj. Mihályi Gallé Irén férj. Beke Mária, nagynénje. Gal-nője. Mihályi Ernő, Évike, Mihályi Irmsk. Gallé Évike, Gallé Imre, búgai és öccségei.

Rendkívüli bori polgári kaszinó-4-én, vasnap, délelőtt tart. A közgyűlés tárg. választása.

Halottak há. Rokus temető öre kité. a sírok gondozása és nak nevéből is kité. helyett, hogy a sírok az azokra ültetett vir. ne lopkodják, erre ne rődik, így törtenik meg a virágok eltűnének a egy különös dolgot nem régen elhunyt hatóság engedélyt kité. nak felhívására tet. okul, hogy a temetés engedélyt a sír beföld. neki szüksége van. Az a büfenyitől feljentes megkapja méltó jutalm. a halottakat haborgató.

Nyári vizitáció el szerdan délelőtt var. dött és tartott egy óra egész özőne szakadt. A lasok cikázása és a ház. Mire jött a dél, elalt a a forró nyári nap.

Gyászhir. Kugler Kugler Béla plavnai jeg. elhunyt. Halaláról vett Kugler Béla, a maga és nevében, Kleiszner Máté nevében és Kugler Ede nevében fájdalomtól meg. szeretett, feledhetetlen és illetve menyők Kugler életének 28-ik és bold. hosszas és nehéz betegség átjárta fölvétele után 3 óra 3 óra jobblétre szent. temei 1901. évi július hó. O-Futtakon a gyászhoz. tásai szerint beszélte a nyugalomra helyeztetni. dogult lelki tüveert 19. 9 órakor tartatik meg a O-Futtakon, 1901. évi p. Béke prainak! — Ezé. lapunknak: Megdöbber. esti 7 órakor a táviró. Irma urnó, községi jeg. becsült ifju neje, boldog. házánál O-Futtakon a épületeken gyászlobogó. günk érdemes biraja e h. már reggel 6 óra ra rend. A képviselők teljes szán. elhatározta, hogy a tem. bíró vezetés mellett kü. küldöttség tagjai: Üveg. szele Florián. A küldöt. helyez a ravatalra. Szán. takra. Az örök világosság. drága hamvai felett!

Állami barmiev a következőket: Egy o budapesti középiskolák értesítőjükkben nem szent tanuló vallási kötelmei több, még a vallástani iskolai értesítő. Nos en amilyenek a fővárosi köz. ellenkezőjét mutatja a zom. nemcsak a keresztény tel. számol be, hanem még az. E szerint az izraelita tan. résztvettek az ifjusági is. zent ünnepeken eljár. amint más iskolák ügyeln. jelölése szerint a megtele. meg: egy a zombori állam. a tizenhárom éves kort ele. a barmieva-szertartast. Er. értesítő 26. lapján, hogy o. oktatásban reszesültek és. meghívott a Thorahoz. talos jelentésében gyakor. egyenjogúságát. S oly isk. nak csak husz percentsé.

Országos vásár. a múlt vasárnap és hettől. delem és ipar terén norm. de annál nagyobb volt az. ökrök és lovak a legmagas. hogy a lovak legnagyobb rész. Anglia és Olaszország resz.

Istentisztelet. Az ág. evang. híveknek tudomására hozzuk, hogy folyó hó 28-án istentisztelet fog tartatni, melyre a t. hívek meghívottnak. Gertinger Pal s. k., egyházfelügyelő. Korossy Emil s. k., lelkes.

Gyászír. Gállé Titusz okleveles gyógyszerész élete 35. évében Zomborban elhunyt. Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: Szomorodott szívvel tudatjuk a szeretett testvér, sógor, nagybácsi és unokafőnök, Gállé Titusz gyógyszerész folyó évi július hó 22-én esti 7 órakor, 35-ik évében, hosszabb szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága elhunyt hült teteme család sirböltbe — Mihályi Ernő megyei alszámvevő Florian-utcában levő lakasáról — örök nyugalomra tetett. Zombor, 1901. évi július hó 22-én. Legyen nyugalma csendes! Emléke áldott! Gállé Dániel, Gállé Gizella férj. Mihályi Ernőné, Gállé Hugó, Gállé Dezső, Gállé Irén férj. Bieliczky Károlyné, testvérei. Gállé Maria, nagynéje. Gállé Dánielné szül. Gállé Éva, sógor-néje. Mihályi Ernő, Bieliczky Károly, sógorai. Mihályi Evike, Mihályi Irma, Mihályi Sárika, Mihályi Gizike, Gállé Evike, Gállé Emilke, Bieliczky Karolyka, unokahugai és öcsesei.

Rendkívüli kaszinói közgyűlés. A zombori polgári kaszinó-egyesület folyó évi augusztus hó 4-én, vasárnap, délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya: 5 választmányi tagnak megválasztása.

Halottak háborgatója. A zombori szent Rókus temető öre különös egy ember. Kötelessége lenne a sírok gondozása és megőrzése, ami már foglalkozásának nevéből is kitűnik. A jeles temetőőr azonban a helyett, hogy a sírokat örüzné és vigyázna arra, hogy az azokra illetett virágokat — a kegyelet jelét — el ne lopkodják, erre nem is gondol és azokkal nem törődik, így történni meg aztán, hogy igen sok esetben a virágok eltűnnek a sírokról. Most ez a jeles temetőőr egy különös dolgot követett el. Felásta Barna Gusztáv nem régen elhunyt diák sírját, a nélkül, hogy arra a hatóság engedélyt kikérte volna. Az elhunyt rokonainak felhívására tettét nem is tagadta és azt hozta fel okul, hogy a temetés alkalmával a sírbelyet igazoló engedélyt a sír beföldelésénél abba bejuttatja és erre neki szüksége van. Az elhunyt rokonai megtagadták ellene a bünyefenyítőt feljuttatni és hisztük, hogy a temető megkapja méltó jutalmát és a jövőben nem lesz alkalma a halottakat háborgatni.

Nyári zivatar. Hatalmas nyári zivatar vonult el szerdán délelőtt városunk felett. Tíz óra előtt kezdődött és tartott egy óránál tovább. Mintha a fellegek egész özőne szakadt volna le egyszerre, vakító villámlások cikázása és a házakat megrázó égi dörregek közt. Mire jött a dél, elállt a tomboló zivatar és kisütött újra a forró nyári nap.

Gyászír. Kugler Beláné szül. Kleiszner Irma, Kugler Béla plavnai jegyző felesége, 28 éves korában elhunyt. Haláláról vettük a következő gyászjelentést: Kugler Béla, a maga és gyermekei Gizike és Belácska nevében, Kleiszner Máté és neje a maguk és gyermekeik nevében és Kugler Ede és neje a maguk és gyermekeik nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy hűn szeretett, feledhetetlen neje, édes anyjuk, gyermekük és illetve menyüik Kugler Beláné szül. Kleiszner Irma élete 28-ik és boldog házasságának 3-ik évében hosszabb és nehéz betegség és a haldoklók szentségeinek ajtatos fölvetése után 1901. évi július hó 22-én délután 3 órakor jobblétre szendertült. A drága halott hült tetemei 1901. évi július hó 24-én délelőtt 10 órakor fognak O-Futtakon a gyászházban a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és az újfuttaki temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise a boldogult lelki fűdeért 1901. évi július hó 25-én délelőtt 9 órakor tartatik meg a futtakai róm. kath. templomban. O-Futtakon, 1901. évi július hó 22-én. Aldás emlékére! Béke porainak! — Ezzel kapcsolatosan írják Plávnáról lapunknak: Megdöbbentő gyászírt hozott e hó 22-én esti 7 órakor a táviró. Kugler Beláné szül. Kleiszner Irma urnó, községi jegyzőnk mindenki által tisztelt s becsült ifjú neje, boldog házasságának 3-ik évében szülei házánál O-Futtakon délután 3 órakor meghalt. A közéletben gyászolások hirdetik a lesújtó hírt. Közéglünk érdemes bírja e hó 23-án, tekintettel a dologidőre, már reggel 6 órára rendkívüli közgyűlést hívott össze. A képviselők teljes számban jelentek meg s egyhangulag elhatározták, hogy a temetésen Úveges Mátyas községi bíró vezetése mellett küldöttségileg vesznek részt. A küldöttség tagjai: Úveges Mátyas, Ottó Ferenc és Reszele Florian. A küldöttség a község nevében koszorút helyez a ravatalra. Számos tavirat is ment innen Futakra. Az örök világosság fényeskedjék a korán elhunyt drága hamvai felett!

Állami barmicva. A Pesti Hirlapban olvassuk a következőket: Egy pedagógus megrögtte nemrég a budapesti középiskolák igazgatóit, mert az idei iskolai értesítőjükből nem szentelték helyet annak, hogy a tanulóknak vallási kötelemeiknek miképp tettek eleget, mi több, meg a vallástani tananyagot sem hozza minden iskolai értesítő. Nos ennek a vallástalan állapotnak, amelynek a fővárosi középiskolák festeni akarják, éppen ellenkezőjét mutatja a zombori állami főgimnázium, mely nemcsak a keresztyény felekezetek vallási gyakorlatairól számol be, hanem meg az izraelita diákok hiteletéről is. E szerint az izraelita tanulók minden szombaton délután résztvettek az ifjúsági istentiszteleten és az engedélyezett ünnepeken eljárak a zsinagógába. Ezenkívül, amint más iskolák figyelnek arra, hogy a hitoktatás kijelölése szerint a megfelelő koruk barmalásra jelenjenek meg: ugy a zombori állami gimnázium ügyelt arra, hogy a tizenhárom éves kort elért izraelita tanulók megtartsák a barmicva-szertartást. Ennek megfelelően jelentik is az értesítő 26. lapján, hogy „a barmicva-koruk külön hitoktatásban részesültek és ennek befejezése után az illető meghívott a Thorához“. Ime egy igazgató, aki hivatalos jelentésében gyakorlatilag honorálja a felekezetek egyenjogúságát. S oly iskolában teszi ezt, ahol a tanulónak csak husz percentséje izraelita.

Országos vásár. A bacs-topolyai országos vásár a múlt vasárnap és hétfőn igen jól sikerült. A kereskedelem és ipar terén normalis volt ugyan a forgalom, de annál nagyobb volt az élénkség az állatvásáron. Az ökrök és lovak a legmagasabb árakon keltek el. Érdekes, hogy a lovak legnagyobb részét Franciaország, Belgium, Anglia és Olaszország részére vásárolták.

Halálozás. Sztolisics Márton zombori lakos, egy nagy kiterjedésű család neszora, élete 89-ik évében elhunyt. Halálát a családja következő gyászjelentéssel tudatta: Alulírottak ugy a maguk, mint unokák és számos dedunokáik nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik édes atyjuk, apósa, nagyatyjuk, illetve dédatyjuk Sztolisics Márton folyó hó 24-én délután 1 órakor, 89 éves korában, végelgyengülésben elhunyt. A drága halott földi porai folyó hó 25-én délután 5 órakor fognak a gyászházban (Barát-utca 662. sz. a.) a római katolikus szertartás szerint beszenteltetni és a szent Rókus sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-aldozat augusztus hó 7-én délelőtt 9 órakor fog a megboldogult lelki fűdeért a Mindenhatóknak bemutatatni. Zombor, 1901. évi július hó 24-én. Aldás és béke poraira. Kulics Józsefné szül. Sztolisics Antónia, öz. Stebler Antalné szül. Sztolisics Teréz, gyermekei Kulics József, veje.

Pör a felhő miatt. Bács-Martonosról írják lapunknak: Pör készül Bács-Martonoson a viharágyzás miatt. A bacs-martonosi szőlőgazdák baragszanak a királyhalmi szőlőhegy község viharágy telepére, mert úgy velük, az a sok durrogás, amivel innét a batárról a felhőket kergetik, nekik kárt okoz és ezért a bacs-martonosi gazdák háborognak a királyhalmi ágyzás miatt. A királyhalmi begyközségnek ugyanis hatalmasan berendezett viharágy telepe van mintegy 30 ágyuval. A felhők ellen, ha e tájra szállnak, valóságos háborút folytatnak ezekkel. Van itt ágyuvezér és tűzőrök, akik rendszerint szölgálatot teljesítenek. S reszketek a föld, amikor a 30 ágyu elkezd dörögni. De reszketnek a bacs-martonosi gazdák is, különösen 4 hét óta, a mióta az esőt hiába várják. Azt állítják, hogy a királyhalmi ágyuk kergetik el határunkról az esőfelhőket. Hallván, hogy az országban mindenfelé esik, náluk azonban 4 hét óta tikkad a föld szomjan: megerősödtek abban a hitben, hogy ezt a káros állapotot csakis a viharágyzás okozza. Ezt nem tűrhetik tovább szó nélkül, panaszkodnak és elhatározták, hogy föllepnek a határunkra veszélyes viharágyzás ellen. Mert azt mondják, nemcsak a jégfelhőkre durrogatnak a királyhalmiak, hanem minden felhőt ágyúszóval fogadnak és kergetnek el. Ezért nincs eső, ezért rossz a termés. Ha pedig — így okoskodnak — a vadvizeket egyik határról a másikra vezetni és ezzel a szomszédos határoknak kárt okozni a törvény szerint tilos, akkor ép oly törvénytelen a viharágyzással való kártevés, mintelöl a királyhalmiak, hogy kárterítési pört indítsanak a királyhalmi begyközség ellen. A pör megindítására most gyűjtik a bacs-martonosi gazdák közt az aláíráásokat. Nagy részük alá is írta már a fölbatalmazást és lehet, hogy már a közel napokban megindul az érdekes pör a szegedi törvényszék előtt. Ritka kárterítési pör lesz ez.

Borvédő. Lapunk egyik mult számában már megemlékeztünk dr. Molnár István Lajos budapesti főgimnáziumi tanár, a „Bácska“ volt szerkesztőjének érdekes találmányáról. A találmány részletes ismertető leírását most a következőkben adjuk. A magyar királyi szabadalmi hivatal egy igen hasznos háztartási cikket szabadalmazott. A neve „Borvédő“. Arra való, hogy barmekkora hordó bort csapnon lehesen tartani a bor színének, ízének és zamatainak minden elváltozása nélkül. Eddig a bort vagy üvegekre fejtve kellett kezelni a háztartásban és így — eltekintve a drága, palackérett bortól s a vele járó sok pepecseléstől — a közönséges bor csakhamar megzavarosodott; vagy csapnon tartottuk a hordót és törtük, hogy az utolsó harmada jóformán íhatatlanná vált a borvirágtól. Ezentul ezek a kényelmetlenségek és károk megszűnnek, ha barmainkra „Borvédő“ készületek illesztünk. A főnyereség abban áll, hogy kisebb háztartásban is lehet nagyban — tehát olcsón — jó forrásból beszerezni a bort és az utolsó literig elfogyasztani kár nélkül. A készületek — mint minden jó találmány — igen egyszerű. Az akona helyébe egy gumibéleléses müdögöt verünk; ebbe beleszorítunk nyulványával egy különös, erős üveghegert, melyben olyan folyadék van, hogy a pince romlott levegőjében repdeső bacillusokat, bearamlaskor menten megöli. A hegert egy ráilló barmdögstüveg védi eltörés ellen, úgy, hogy a készületek bámerileg öröknek mondható s 2-3 évre elegendő légszűrő folyadékokt adnak vele. Tekintve, hogy ahol egy hektó bor hatvan napig jár csapnon, ott abból legalább tíz liter íhatatlan aljja változik: a készületek het korona arát már az első hektónál kinyerjük. Kapható a feltalalónál, dr. Molnár István Lajosnál Budapesten, (VIII., Népszínház-utca 27.)

Három urileány vízhalála. Rejtélyes eset foglalkoztatja O-Kanizsa község lakosait. Három fiatal szép leány eltűnéséről van szó, akik vasárnap délután mentek setálni s azóta nem tértek többet vissza. Az eset részletei a következők: Schönberg Adolf budapesti lakos családjával, melyhez két szép felnőtt leány is tartozik, három hét óta nyaralás végett O-Kanizsán időzik egy rokonánál, Baumhorn Ödönél. Schönbergnek két nagy leányuk volt, a 18 éves Riza és a 17 éves Margit. Baumhornnak pedig szintén egy 17 éves leányuk, Irén. Ez a három leány vasárnap délután eltávozt hazulról. Ottthon azt mondták, hogy setálni mennek a Tiszaparttra, de többet nem tértek vissza. A három leányt este hiába vártak a szülők, a leányok keresésére indultak, emberek fogadtak föl, akiket a leányok keresésére küldtek, de egész éjjeli kutatás semmi eredményre nem vezetett. Masnap hajnalban az egyik föltagodott ember azzal a hírrrel jött be, hogy a kisasszonyok ruháit megtalálta a tiszai vízben. A helyszínrre kiment szülők és a hatóság közegek megállapították, hogy a három leány fűródni ment a szabdába, mert a fűródóbaikat is magukkal vitték és egy a fűzés által elrejtett helyen a vízbe mentek, ott azonban több fűrdője van a víznek és valószínű, hogy ezek egyikebe kerültek bele a leányok s dacára annak, hogy mind a három jó úszó volt, alámerültek. Holttestük után egész nap kutattak, mignem estefelé Schönberg Riza holttestét sikerült fölhalálni, a többieket azonban meg eddig nem sikerült fölhozni.

Fölvétel a babaképzőbe. A szegedi m. kir. babaképző-intézetnél a legközelebbi — október hó 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 80 korona állami ösztöndíj van rendszerezve. Felhívottnak mindazok, kik azt elnyerni ohajtják, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterumbhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal fölszerelt belyegtelen folyamodványukat augusztus hó 31-ig nyújtsák be.

Pályázat. A szabadkavárosi főgimnáziumnál egy mennyiségtan-természettani rendes, egy magyar-latin rendes, két magyar-latin helyettes és egy német-latin helyettes tanári állásra pályázat van hirdetve. Pályázati határidő augusztus hó 24.

Munkássegélypénztárak létesítése. Borsód község legutóbbi képviselőtestületi ülésén — mint nekünk írják — egy nevezetes tárgy került szönyegre: a munkássegélypénztárak létesítése. A varmegyei alispán megleghangu felhívása fogékony keblekre talált, azonnal határozatba ment, hogy Borsód nagyközség 100 koronával alapító tagnak belép. Még ott a helyszínen, a községi képviselők közül három alapító tag jelentkezett, ugymint: id. Pucher József nagybirtokos 100, Halm Sándor földbirtokos 100 és Gärtner Sándor plébános 50 koronával. A szép tett önmagát dicseri.

Orvos választás. Rác-Militics községe folyó hó 21-én tartott választás alkalmával dr. Kutby Béla csantavéri orvost egyhangulag községi orvossá választotta meg.

Halálozás. Bajáról vettük a következő gyászjelentést: A bajai m. kir. posta- és táviróhivatal tisztikara szomorodott szívvel jelenti szeretett kartársuknak és igaz barátjuknak Kubina István m. kir. posta- és táviró-főtisztnek hosszabb szenvedés után életének 38. évében történt elhalálását. A jó kartársnak hült tetemei folyó hó 23-án délután 6 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra kísértetni a halottas (szőláz-utca 218. sz.) bázból. Baja, 1901. július hó 22. Béke és nyugalom adassék a jó kartársnak!

Sztrájk az újvidéki selyemgyárban. Az újvidéki selyemgyárban kiűtt a sztrájk. A sztrájk oka, ha igaz, nagyon bántó, ha tudjuk, hogy ez a gyár az államé. Okai a sztrájknak a következők. Először az, hogy az egyszerű munkást naponként maximális 60 krral fizetik, de van olyan munkás is, aki csak 25 krajcárt kap. Másodszor: hallatlan levonásokat eszközölnek minden különösebb ok nélkül. Harmadszor: 12 éven aluli gyermekeket alkalmaznak, akik olesó penzért dolgozván, egyszerűen neveltségessé teszik a népoktatási és a közegészségügyi törvényeket. Negyedszer: reggel fél 5-től este fél 8-ig folyik a munka, csekély felbeszárkításokkal. Tehát több mint 12 órát robotolnak naponként. Ötödször: a bánásmód a munkavezetők részéről a legdurvább és legsértőbb. Hogy mi lesz a vége a sztrájknak, ezidő szerint nem tudhatni. A deputáció, mely a főkapitánynál járt, a legjobbat remélheti, mert Demetrovics Vladimir dr. főkapitány kieszközölte azt, hogy az ügyet alaposan megvizsgálják. Es pedig nem bázilag, hanem Stein igazgató útján, akit Bezerédy István, a selyemtenyészési ügy főfelügyelője Újvidékre delegált.

Régi bün. O-Becse község rendőrfővezetője: Szubotieski Márkó, aki már 20 éve szolgál O-Becse rendőrségénél, sikerültlen leplezett le egy régebbi bün. Ugyan meg mult évben Németh Jánosné kárára betöréses lopást követtek el ismeretlen tettesek és elvittek 20 párnát és 2 dunnát, Szubotieski eme betörés helyes nyomára jött, amely Adára vezetett. At is ment oda személyesen és Szlavits Stevónál házkutatást tartott, amikor is 2 párnát és egy dunnát megtaláltak ott. Szlavitsnak a neje tagadott, de Némethné ráismert ellopott holmijaira. Szlavitsot kihallgatni nem lehet, mert ez, mint a b.petrovosszelli állatorvosnál történt betörés részese, az újvidéki törvényszék bürtönében ül, de beigazolást nyert, hogy a Némethnénél történt betörés éjjelen Szlavits tényleg O-Becsen tartózkodott és pedig két társával Beslin Gyúró adai és Brankovits Stevó moholyi lakosokkal. Most ez ügyben majd Újvidéken fogják még kihallgatni az illetőket és eddigi büntülkhöz csatlakozik ez is, melyet a rendőrség fedezett föl.

Tűzek. B-Topolyáról írják lapunknak: Galambos Péter gazdaember a cséplés közben, hogy munkásainak kedvezzen, tanyája egyik melléképületét konyhává alakította át. Minden a legnagyobb rendben ment, amidőn f. hó 17-én délelőtt a konyha kigyulladt s a tető leégett, ugy nemkülönbön a padláson levő 17 mm. buza is. A vizsgálat gondatlanságot állapított meg. — Majdnem hasonlóan járt Kocsis György bográr-mester, kinek gyermekei a padlásra menve, kukoricát akartak sütni, hiába keresték a nebulókat egész délután 1 óráig, amikor Kocsisnének eszébe jutott, hogy délelött folyamán látta őket a padlásra menni. A háznép rosszat sejtve, utánok ment és akkor látta a sors mily csapással fenyegette őket, mert nemcsak minden szegénységüket vesztették volna el, hanem haszontalan, de mégis forrón szeretett gyermekeiket is, kik, ha a padlás kigyullad, ott égtek volna.

Halál fürdés közben. Zentáról írják: Talán még egy nyár sem mult el anélkül, hogy a fürdés, nyarón az élvezetek legkellemebb, de egyszerűsége legszükségesebb faja, a nagy meleg ellen való védekezés biztos eszköze, ne követelt volna magának áldozatot. A napokban Pusztai István 13 éves fiúnak nagy kedve kerekedett a fürdéshez. Ő azonban ahelyett, hogy a fürdőházak valamelyikébe ment volna, a szabad Tiszát választotta kedvtelése kielégítéséül. Szerencsétlenségére azonban egy örvényes helyre került s a víz erős arja magával ragadta s többé fel sem bukkott. Mivel a szerencsétlenség helyén nem volt, aki segélyt nyújthatott volna, a fiú a vízben lelte halálát.

Házasság. Bernolák Béla zólyom-brénoi állami vasúti gyári szamizstól nőt vett Fridrik Rózsiika kisasszonyt, Fridrik Tamás adai ny. tanító leányát Adán.

Megszűnt csőd. A zombori kir. törvényszék Kohl Henrik verbászi mészáros ellen a csődöt megszüntette.

Pályázat bosnyák-hercegovinai tisztviselői állásokra. A bosnyák-hercegovinai országos kormány pénzügyi szolgálatában legközelebb több fogalmazó segédi állás a X. fizetési osztályban 2200 kor. fizetéssel és 640 kor., esetleg 800 kor. pótlékkal, tehát összesen 2840 kor., esetleg 3000 kor.-val és több pénzügyi fogalmazógyakornoki állás a XI. fizetési osztályban 1600 korona segélydíjjal fog betölteni. A pályázóknak keresztlevéllel, erettségi bizonyítvánnyal, a jogi tanulmányok végzését tanúsító végbizonyítvánnyal, az államvizsgálati (szigorlati) bizonyítvánnyal, a testi alkalmatosságukat igazoló bizonyítvánnyal és nyelvismereteik bejelentésével ellátott folyamodványokat a szerajevói országos kormányhoz kell intézniök, a már államszolgálatban levő pályázók pedig folyamodványukat felettes hatóságok útján adják be.

Tanonc-felvétel. Tápay Agoston ügykereskedésében egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik. Érdeklődők forduljanak Tápay Agostonhoz.

Névmagyarisítás. Braunberger Abraham a saját valamint kiskorú leánya Lina nevét a helygymiszter engedélyével „Balogra“-ra magyarosította.

Vasuti elgázolás. Tegnapelőtt este Gombos közlelőben a Dálja felé haladó vonat egy vasuti átjárónál elütött egy kocsi, mely alkalommal három munkás ember életét vesztette. A gabonával megrakott szekéren Jaskó Antal, Senyó Ferenc, Vukics Vászó és Gyokics Mladen ültek, meglehetősen ittas állapotban. Este 9 óra tájban értek a vasuti átjáróhoz, melynek sorompója föl volt nyitva. Hangos dalolással bajtettek s nem vették észre a vonat közeledését. Mar fönt voltak a vasuti töltésen, a mikor a sorompó előttük lezáródott. A következő percben a robogó vonat elkapta a kocsi hátulsó részét s a rajta ültek emberek, Gyokics kivételével, ki a lovakat bajtotta, kibuktak a kocsiból és a vonat kerekéi alá kerültek, hol mind a hárman szörnyet haltak. A megmenekült kocsi értesítette a szerencsétlenségről Drászó István pályáért, kinek segítségével a halottakat elszállították. A vizsgálat megejtése végett a vizsgálóbíró kiutazott a helyszínre.

Egy hölgy emlékiratai címmel ritka érdekes könyv került a könyvpiacon. Beck Vilma báróné, ki az 1848-49-iki szabadságharcban mint titkos kém jelentékeny szerepet játszott s mint Kossuth Lajos és Görgey Arthur megbízottja, a legfontosabb küldetéseket végezte, kiadta hazánk a legelső és egyúttal legszomorúbb korszakára vonatkozó emlékiratait. Batran állíthatjuk, hogy rég látott napvilágot e műhöz fogható érdekes könyv. Az olvasó nem bír megválni az érdekesnek érdekesebb részletektől, melyek a nagy idők legintimebb részleteit tárgyalják. Sok olyan dolgot tudunk meg e könyvből, melyet eddig elferdítve olvastunk, a valóság meg nem felelő leírásokban. Minden hazafi igaz gyönyörűséggel fogja olvasni e művet, mely Ferenczi B. miskolci könyvkiadónál rendelhető meg. Ára 3 korona.

Uj Idők. Het év óta szerkeszti Herzeg Ferenc az Uj Idők képes hetilap, a magyar családok e finom folyóiratát, amely mindig az első a legjobb magyar írók és művészek válogatott munkáinak bemutatásában. Magyar, modern és előkelő ez a lap. Minden számban két regény folyik, több elbeszélés, rajz, társadalmi és művészeti cikk, versek s változatos, ötletes apróságok adják a szöveget. A legjobb magyar művészek, élükön Mednyánszkyval, az Uj Időknek adják át legszebb képeiket közlésre. S mihelyt az országban valami nevezetes eset történik: az Uj Idők fényképei ott teremnek s pillanatnyi felvételeiket juttatják az Uj Idők lapjaira. Így az Uj Idők egyúttal képes krónikája a hétének s képeiben mutatja be mindazt, amiről a napilapok hírt hoznak. Bár minden szám gazdag díszű, a lap előfizetési ára negyedévre csak 4 korona s ezért nemcsak a lapot kapják az előfizetők, hanem évenként több színes műmellékletet is, amelyeknek eredetijét legkitűnőbb művészeink készítik. Ezek a képek bekeregetve, minden család otthonának díszére válnak.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Két jó házból való fiu lapunk kiadóhivatalában **tanoncul** felvétetik.

280. szám.
kig. 1901.

Arverési hirdetés.

Petrovács község határában az 1883. évi XX. t. c. 3. § értelmében gyakorlandó vadászati jog 1902. évi január hó 1-től kezdve 6 egymásután következő évre **folyó évi július hó 29-én délután 3 órakor** Petrovács községhezatal bérbe fog adatni.

Az arverési feltételek a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.
Petrovács, 1901. évi július hó 13-án.

3-3 **Az elüljáróság.**

Arverési hirdetés.

Mely szerint Kolluth község elüljárósága részéről közhírré tetetik, miként Kolluth községében gyakorolt vadászati jog **folyó évi augusztus hó 15-én délután 3 órakor** a községhezatal 6 évre a leg többet ígérőnek haszonbérbe fog adatni. Az alsó vadászati 2400 k. hold területen fog adatni. Az alsó vadászati 2400 k. hold területen 40 korona s a felső 4400 k. hold területen 60 korona kikialtási ár mellett. Ha mindkettő külön külön nem volna értékesíthető, ugy az egész terület 100 korona kikialtási árban fog kiadatni. Kolluthon, 1901. évi július hó 21-én.

Gáspár Vendel, Urbán Lőrinc,
jegyző. 3-1 bírő.

Pályázati hirdetés.

Csonopla (Bács-Bodrogh vármegye) egy német-magyar tanügyű rom. kath. népiskolai férfitanulói állásra **folyó évi augusztus hó 26-ig** pályázat hirdetettik. Javadalmazása: 800 korona, 100 korona lakber fejeben és 24 korona az ismétlő iskolaert a köz-segi penztarbol. Folyamodványok a csonoplai rom. kath. iskolaszekre címezve, ft. Meszner István apát, esperes-plebanos urhoz Bezdánba (Bács-Bodrogh vármegye) küldendők.

Csonopla, 1901. évi július hó 24-én.
Deák Andor, **Kuts Endre,**
iskolaszeki világi elnök. 2-1 iskolaszeki egyhazi elnök.

5855. szám.
1901.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegyében (O-Morovica község székhelylyel) fíresedésbe jött XXV. körallatorvosi állásnak betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik.

Ezen körbe 6285 lelket számláló O-Morovica (Felső Roglatica nagybirtok) és 4586 lelket számláló Pacsér, évenként 3 vásárt és betivasart tartó nagyközségek tartoznak.

Ezen állás javadalmazása 1200 korona készpénz havi előleges részletekben, mely összegből O-Morovica 500, Pacsér 400 koronát fizet.

Az állatok gyógykezelésének díjazása az 1888. évi VII. t. c. 130. § alapján egyezségileg fog megállapíttatni.

A megválasztandó állatorvos O-Morovica községben a vágóbiztosi teendőket szabályrendeletileg meghatározott díjazás mellett köteles teljesíteni (jövödelem 250-300 korona).

Felhívotnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket az 1888. évi VII. t. c. 296., 297., 298. § aiban mondottakhoz képest állatorvosi gyakorlatra jogosító oklevél, erkölcsi, illetőségi és eddigi működéseikről szóló bizonyítványt nyújtva, hozzam **f. évi augusztus hó 30-ik napjáig** annyival inkább nyujtsak be, mivel később érkezők figyelembe vetetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.
Bács-Topolya, 1901. évi július hó 18-án.

Császár,
főszolgabíró.

3-2

752. szám.
1901.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1901. évi 5790. számú végzése következtében Györgyosanszky György tömegforgóknok ügyvéd által képviselt Grün Gyula esőd ügyében lefoglalt és 317 koronára becsült bolti bérrendezés, 1 tizedes mérleg és cégtáblából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 632/6 1901. számú végzése folytán Zomborban közzadók üzemhelyiségében leendő eszközzésére **1901. évi július hó 29. napjának délután 9 óra** határidőül kitűzettek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1901. évi július hó 16-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

11253. sz.
P. 1901.

Hirdetés.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Baracska községhezatalhoz **1901. évi szeptember hó 2-ik napjának délután 10 óra** kiűzetett a határnap a baracska határban Gyurty határrezsben lévő urbéri birtokosoknak az 1836. évi X. t. c. és 1871. évi LIII. t. c. értelmében leendő megszavazhatása céljából arra nézve, hogy a birtokosok birtokszerinti többsége kívánja-e a tagosítást. A nem szavazók a tagosítást kívánókhoz számíttatnak.
Szabadkán, 1901. évi július hó 17-én.

Oláh h.

Dr. Fábrián,
kir. tszéki albiró.

3-2

3854. szám.
kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Gákova, Krusevlya és Sztanisics községekből álló állatorvosi kör részére Sztanisics község székhelylyel rendszerezett körallatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek s a pályázni szándékozókot felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzam **folyó évi augusztus hó 20-ig** annál is inkább nyujtsak be, miután a később érkezők figyelembe nem vetetnek.

A körallatorvos javadalmazása 1200 korona készpénz fizetés és kölcsönben megállapítandó látogatási és husszemle díjak.
Zombor, 1901. évi július hó 22-én.

Tárczay Dezső,
főszolgabíró.

2-1

4827. szám.
kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Bács községben leköszönés folytán megüresedett községi írno ki állásra pályázatot nyitok.

Az állással egybekötött évi javadalmazás áll 800 koronából, mely a községi pénztárból előleges havi részletekben fizetetik ki.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzam **1901. évi augusztus hó 10-éig** terjeszsek be, mert azon tul érkezők figyelembe nem vetetnek.

Kelt Hódsághon, 1901. évi július hó 14-én.

Szemző Karoly,
főszolgabíró.

3-3

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvműjából.

Hirdetés.

Tulajdonunkat képező **98 hold és 57 hold I-ső rendű, legkitűnőbb minőségű szántóföld, mindkettő tagos birtok, továbbá téglagyár, ugyancsak I-ső minőségű 10 hold földdel, azonnal eladó.**

Érdeklődőknek készséggel nyujtunk felvilágosítást.

„Bereмени kölcsönös segélyző-egylet mint szövötközöt“ igazgatósága

15-1 **Bereмени (Baranya megye).**

ROSENFELD M.

közvetítő ügynökség

ZOMBORBAN, Zrinyi-utca.

Elvállal közvetítést csekély díjazás mellett hazakra, földekre, terménycikkekre, gazdasági berendezésekre és bármire, ami az adás és vevés tárgyát képezi.

Házasság közvetítés a legnagyobb titoktartás mellett.

Ugyanott régi ferfi ruhák a legmagasabb árak mellett vétetnek. 50-24

3 hold 648 □ öl elsőrendű **szántóföld** a monostori és bezdáni ut között rendkívül olcsón eladó. Bővebbet fenti címmel.

Megvételre kerestetik egy teljes hálószoba berendezés,
lehetőleg ó-német vagy goth-stilű.

13723. sz.

P. 1901.

Hirdetés.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a Beregh község határában lévő urbéri birtokok tagosítása céljából annak megállapítása végett, hogy az urbéri birtokosoknak a tagosítás elrendeléséhez törvényesített megkívánt többsége akarja-e a tagosítást, szavazásra határnapul **1901. évi augusztus hó 16-ik napjának d. e. 10 óra** Beregh községhezatalhoz kiűzetett.

A mikorra az érdekelte birtokosok azzal idézettek meg, hogy a nem szavazók a tagosítást kívánókhoz számíttatni.

Szabadkán, 1901. évi július hó 17-én.

Pápay, **Marián,**
jegyző. 3-2 elnök.

1210. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Pacsér községben lemondás folytán tíresedésbe jött gyalog rendőrzetelő állásra pályázat nyitattik.

Folyamodó köteles kimutatni:

1. hogy magyar honpolgár,
2. védkötelezettségének megfelelt, 60. évét be nem töltötte,
3. írni olvasni tud,
4. kifogástalan előéletű.
Előnyben részesítelnek kiszolgált esendőrök és altisztek.

Évi fizetés 800 korona havi utólagos részletekben, felszerelést az elüljáróság, ellenben a ruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

Felszerelt kérvények **folyó évi augusztus hó 1-éig** alulírott elüljárósághoz nyujtandók be.

Kelt Pacséron, 1901. évi július hó 14-én.

Bogyó Ödön, **Gönczi Ferenc,**
jegyző. 3-2 bírő.

1337. szám.

kig. 1901.

Haszonbérbeadási hirdetés.

Kupuszina község elüljárósága részéről ezennel közhírré tetetik, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező Kupuszina községben a fűtőházban lévő 152. ö. i. számú nagykorosmai épület a melléképületeivel együtt és a község külterületén a dunai védőtöltés mellett fekvő druzsikai csárdaépület 1902. évi január hó első napjától 1904-ik évi december hó 31-ig terjedő három évi időtartamra **1901. évi augusztus hó 11-ik napján délután 3 órakor** Kupuszina községhezatalnak tanaesterében megtartandó nyilvános szóbeli árverezés útján és pedig az előbbi 500 korona kikialtási árral és 80 korona bánatpénznek letétele, az utóbbi pedig 120 korona kikialtási árral és 20 korona bánatpénznek letétele mellett haszonbérbe fognak adatni.

Az arverési feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt mindenki által megtekinthetők.
Kupuszinán, 1901. évi július hó 19-én.

Török Endre, **Szikora Agoston,**
jegyző. 2-2 bírő.

XXIV. évfolyam

Évesz évre...
Fél évre...
Negyed évre...
*
A lap szellemi...
küldemények...
nek, anyagiak...
nosnak küld...

Egyes szám ára

A VO
Z

(szf.) Ezer pan...
hogy a világ mily...
Nem jut időnk, ninc...
szolgálatába lépjün...
roljunk, hogy a ha...
zászlaja alá szegő...
ségünk van arra na...
erőnket, minden id...
el s volnánk bár m...
sem dobtatunk az e...
az is kell. Oh! az e...
hatatlan! Olyan az...
egyik fejét levágtá...

Az önzés es...
szeretet nemes erény...
s mégis mikor arról...
nek tettel és áldoz...
jellemvonás rútt tak...
az emberszeretnek g...
vallások parancsolják...
is megkívánja. Soban...
a melynek lakosság...
törvények s a még...
elégességek, ha a tar...
önző. A társadalomna...
ország kormányzat...
kultiválásában kell az...
nyuló tevékenységét k...
ség hathatós legyen...
térbe kell szorulniok.

Az emberszeret...
nemesnek kultiválás...
gedve a társadalomna...
ból. De bizalmunkat...
A lélek majd csak m...
finomodásnak nyomá...
pusztul, veszik a gy...
akad mégis egy-egy...
szavát hallatja s a k...
bár nehezen és nem...
eredményt produkál...
tézvényeink, de egy...
gozhatik ugy, a mint...
létesítjük is neheze...
keresztül vihető.

A „BACSK

Is

Mond meg nek...
Kerdi tölem ke...
Csokolom és tel...
„Isten — az a

A KI.

Dr. Öry János egy...
íróasztala előtt tárgyal...
bizományi tanácsossal, k...
hasznót szokott hajtani.

— Kedves szerkeszt...
zánk kijönöd. Nagyon...
aztán az az örökös t...
elkábít — nálunk pedig...
el, nem fog artani. Pers...
hozzánk szállsz: tudod...
idén sok a fűrdövend...
neked, a ki a tudomány...
kell bírnod a szép irant...
valóságos modern parad...
junius eleje óta élvez...
s ha fizleti dolgaim nem...
Isten — nem egyhamar...
ból. Holnap visszamegy...
szeretném...

— Csak időm lenne...
átkozott politika...
— Le vele! Ki polit...
ben? Vitakozhatok ott is...
ban egy-egy sakkuzás...
szólva — tervem van...
nos, gazdag, fiatal özv...
nők — nekem szantem...